

ABONAMENTUL

Un an . . . 24 Cor.
 Un jum. . . 12 "
 Un trimestru . . . 6 "
 Un număr de Duminică
 Un an . . . 4 Cor.
 Pentru România și
 pentru străinătate . . . 10 Cor.
 Pentru România și străinătate pe
 an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
 și ADMINISTRAȚIA
 Miksa utca 2—3.
 INSERTIUNILE
 se primesc la administrație.
 Manuscrise nu se înapoiază.
 Telefon pentru oraș și
 comitat 502.

Anul XIII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 27

Talpa țării.

Noi românii din țările cari aparțin Coroanei sfântului Ștefan avem nenumărate motive a ne plânge de neajunsurile ce ni le face stăpânirea. Ne-am deprins a îmbrăca aceste plângeri mai ales în haină politică și migăm în fiecare zi acolo, unde ne este încă permis a striga: voi ungarilor ați pus mâna pe cârma țării și nesocotiți drepturile noastre de români; sunteți exclusiviști, sunteți barbari! Stăpânirea pentru a mai curma din strigătele aceste supărațioase închide gura câte unuia sau mai multora din cei ce strigă, înfundându-i în temniță, și-și urmează drumul ei înainte, ca și când n'ar avea nimic de îndreptat și nimic de schimbat.

Românul în satul lui privește cu liniștea a proverbială la acest spectacol, care de decenii cam tot același rămâne, și se gândeste cu chibzuința sa nu mai puțin proverbială: au dreptate cei ce strigă în contra stăpânirii. Căci ce țară este aceasta, în care noi, satul, numai avem puțință a ne înțelege nici cu birăul, judele sau primarul ei al nostru, care în adevăr însă nu este al nostru ci al stăpânirii; nu mai avem puțință a ne înțelege cu notarul satului nici cu judecătorul chemat a ne face dreptate omenească în certurile noastre.

Bine fac cei ce strigă din gura mare, ca și priunde te învățești, dai de dregători străini, străini de limbă, străini de lege și

străini de durerile noastre, ce ne apasă. Cu aceasta aprobare săteanul român și-a terminat activitatea sa politică și așteaptă în liniște ceasul, când Dumnezeu îi va trimite ușurare. Numai o singură dată el a tresărit, a devenit mai viu și s'a agitat, și anume când a înțeles că fruntașii românilor se pregătesc să meargă la împăratul și să-i descopere toate nedreptățile câte se fac în această țară. Da, împăratul trebuie să fie un om cu judecată înaltă, este pus de Dumnezeu în scaunul împărăției ca să facă dreptate tuturor, mai ales celor apăsați, El este un adevărat părinte, are și putere mare și nețărmită, El poate să schimbe lucrurile în bine. Frământat de acest gând, condus de această lumină, ce i-a răsărit și lui săteanul român s'a mișcat, a plecat până la gara cea mai apropiată, sau până la oraș ca să vadă ce se petrece și cu inima îm bucurată de nădejde luminoasă să le poftască fruntașilor multă izbândă și noroc.

Dar acest vis curând s'a spulberat în nimic, aprinderea lui s'a stins, și liniștea fatalistă și-a găsit iarăși cuibul ei vechiu în inima săteanului român.

Mare o fi nedreptatea stăpânirii față cu noi românii — astfel trebuie să raționeze țaranul român — dar și mai grea este povara nevoilor zilnice ce ne apasă. Nu mai ajung bănișorii, câștigați în sudoare cruntă, pentru a întâmpina cheltuielile vieții, și ne luptăm zilnic cu un alt șir de greutăți amare, care ne roade la os. Aceste vaiete re-

sună în munții Bihorului pe valea Arieșului, la poalele Retezatului, pe Olt și prin toate văile și păraele cu sate românești.

Legătura firească între chestiunile economice, sociale și cele politice să restabilește mai cu anevoie în mintea sobră și naivă a săteanului. Ori cât de des s'ar repeta înaintea acestei minți principiul politic: să ne unim puterile pentru a schimba stăpânirea și atunci se vor ușura și sarcinile vieții, n'are să prindă. Căci acestei minți îi rămâne reflexiunea: vedem că stăpânirea nu numai că nu este schimbată, ci pe zi ce merge să întărește și noi o ducem din ce în ce mai rău.

Este o datorie capitală a politicii noastre naționale să țină cont de situațiunea reală, în care se găsește poporul român. Situațiunea nu rămâne totdeauna aceeași, ci ea să modifice după vremuri și împrejurări. Masele poporului — și în urma urmelor ele hotărăsc direcțiunea politică — pun astăzi în primul plan chestiuni economice, și să prezintă mai accesibile pentru discutarea lor, decât pentru cele politice. În gândul acestor mase chestiunile politice sunt considerate pentru moment dacă nu tocmai ca răsuflate, în tot cazul ca chestiuni, la care acum nu se pot da soluțiuni practice și satisfăcătoare. Se impune deci necesitatea zilei, a da țărănimii cât mai largă ocaziune a se rosti prin fruntașii săi asupra neajunsurilor economice ce o apasă. Fie că acest rost se îndeplinește în întrunirile publice obișnuite

FOIȚA ZIARULUI TRIBUNA.

Cântece din popor.

Culesc de D. Dandin din Șidău.

Amară-i frunza de fag,
 Mai amar dorul ce-l trag.
 Amară-i frunza de nuc,
 Mai amar dorul ce-l duc.

Cum aş pune doru 'n furcă
 Ca să-l torc în ață lungă,
 Până la mândra s'ajungă.
 Mândruța să-l facă ghem,
 Ca de dor să ne uităm.

Din doruțul meu de-aseară
 Face-ai foc s'aprinzi o țară,
 Dintr'a mele lacrimi
 Face-ai două izvoare,
 Să te 'neci mândruța 'n ele.

Mândruța, scutur-meu
 uscat de dorul tău,
 este 'n murătoare,
 pe după vale
 o uști vara la soare.

La stână.

Soarele era de câteva suliți pe bolta albastrie a cerului, iar razele lui străbateau atmosfera limpede și curată ca cleștarul. Un vântuleț răcoros adia domolind căldura înăbușitoare și frunzele arborilor abia începură a se clătina.

Turma de oi se apropie domol de coșarele ei. Ciobanul înaintea lor cu căciula pe o parte, cu gluga pe spate, subsuoară cu măciuca cea strujită și în mână cu cavatul, doinește doina mioriței de răsună împrejurimea... Dulăi flocoși o iau mai iute la picior spre stână. În urma lor sosește și țârla de oi. Mânătorul dă ajutor ciobanului, le mână în coșar să le mulgă. Baciul însoțit de cârlanari cu gălețile în mâni se pun la strungă și încep a mulge...

Stâna, mai la vale, ca un stăpân al câmpiei este păzită de câini, și de lângă ea un fum negru păcuri-păcuri se înalță pierzându-se în zări.

În liniștea amiezii, când toți dela stână nu se cugetau și nu se așteptau la nici un eveniment, deodată fură cuprinși cu toții de o neliniște. Câinii începură a lătra, oile se sbăteau în coșare făcându-se grămadă.

Dela deal de coșar în marginea pădurii tainice, pășteau doi cai dela stână. Un urs de o mărime uriașă se vede că-i pândise de multă vreme și aștepta numai clipa să puie laba pe ei. Cu o furie setoasă de sânge, se repede asupra lor. Un cal fu prins. Bietul animal cu fiara în spate alergă câțva timp, se învârti în dreapta, în

stânga, se sbătu, dar totul fu zadarnic. El se prăbuși rostogolindu-se în rîpă. Baciul văzând asta, prinse pușca, ciobanii luară măciucile, câinii lătrau de răsuna pădurea și ecourile răspundeau, tot mai îndelungat.

O luptă nebună se încinse între oameni și fiara sălbatică. Unii împușcau, alții aruncau și pietrii, cu lemne cu tot ce le era la îndemână, spre fiara sălbatică. Infuriată fiara lăsa prada, pătrunsă de un plumb din pușca ciobanului, părul i-se sburli, gura lui vărsa spume, ochii lui se făcură ca două picături de sânge și scoase un răcnet... își mușcă labele, scaldate în sânge, căută jur împrejur să vadă de unde a venit lovitura de moarte... Un minut prinde o piatră se ridică pe ambele picioare și o aruncă cu atâta putere spre oameni încât unul dintre ciobani se prăbuși numai decât la pământ rămânând mort. Alături de cioban și fiara a căzut nemișcată rupându și cu dinții labele.

— Sunt baci de 40 de ani și așa lucru, zice baciul cu vocea tremurătoare, nu s'a întâmplat în viața mea... și lacrimile îi podidiră suspinând...

Zilele treceau dearându-l, ducând cu ele scena petrecută care nu putea să se uite ușor...

Era
lene
mili

Bănci de sco...
 Mobilă modernă de bi...
 și fabricare de instrumente...

și până acum, fie că se aranjează întruniri anume pentru acest scop, este pentru scopul ce se urmărește indiferent. Aceste discuțiuni nu pot să producă decât bine în toate privințele, și vor contribui la strângerea și mai tare a raporturilor între susținătorii politicii naționale și talpa țării.

Audiența românilor transilvăneni la arhiducele Francisc Ferdinand. O delegație a românilor transilvăneni stabilită în România a cerut o audiență A. S. I. și R. prințul de Coroană al Austro-Ungariei.

D-nii I. Scurtu și Mircea s'au prezentat mai întâiu la reședința de vară a legației austro-ungare din Sinaia spre a înmâna cererea lor, împreună cu textul adresei ce vor să prezinte arhiducelui Francisc Ferdinand.

Dânșii au fost primiți de d. Ugron, secretarul legației, care este ungar și care a căutat să puie tot felul de piedici.

In urma unui nou demers pe lângă prințul Schoenburg s'a dat curs cererii de audiență și luni, la orele 3 după amiază, d-nii dr. Dimitrie Popovici, (și nu Aurel Popovici cum, luându-ne după foile, ungurești, am anunțat și noi, Scurtu și Mircea au fost primiți la Castelul Peleş de augustul oaspe al suveranilor noștri.

A. S. I. și R. a primit delegația în modul cel mai călduros și a spus că știe cât suferă românii transilvăneni.

A. S. a spus:

„ — Eu știu tot și văd tot. Știu că pe drumul ce l'am făcut ca să vii la Sinaia, românii au voit să mă vadă; eu știu că în dosul fiecărui arbore se ascundea un jandarm și câte un Stuhlrichter cari îi opreau.

„Știu că românii au fost totdeauna credincioși casei Habsburgilor și fiți siguri că veți căpăta dreptate“.

Prințul de Coroană și-a arătat adâncă sa grațitudine către Regele nostru pentru

călduroasă primire ce i-a făcut, zicând că n'are cuvinte pentru a exprima recunoștința sa.

Delegația transilvănenilor a părăsit Castelul adânc mișcată de primirea ce i se făcuse și plină de speranțe că ziua dreptății va suna și pentru noi românii, credincioși supuși ai Dinastiei.

Păreră arhiducelui asupra armatei române. Arhiducele Francisc Ferdinand, după terminarea exercițiilor militare și a defilărilor, adresându-se d-lui tonel Brătianu, primul ministru, după ce l-a felicitat pentru admirabila ținută a trupelor, i-a zis:

— Dacă toate trupele din armata română se aseamănă cu batalionul 3 de vânători, atunci ferice de această țară și de viitorul ei!

Ordinul ministrului Apponyi. Ordinul de oprire dela cursurile din Văleni al ministrului de culte Apponyi, a sosit și la toate școlile secundare din Arad. Ministrul oprește și aici pe toți elevii de a participa la cursurile din Văleni.

Moștenitorul nostru de tron în Sinaia.

Primirea în audiență a românilor din Ungaria.

Moștenitorul stând de vorbă cu o româncă din Ungaria.

— Dela trimisul nostru particular. —

Sinaia, 13 Iulie 1909.

Achiducele Francisc Ferdinand a primit azi în audiență la castelul Peleş delegația românilor de origine din Ungaria, cari siliți de regimul vitreg din patria lor, au fost nevoiți să se refugieze aici, în România. Moștenitorul tronului a primit cu deosebită bunăvoință delegațiunea compusă din d-nii dr. Dumitru Popovici, Nicolae Mircea și Ion Scurtu. Delegațiunea i-a înmănat o adresă omagială.

Primirea transilvănenilor a stârnit o mare senzație, căci se credea că din considerații politice, pentru a menaja susceptibilitatea ungurească, moștenitorul să nu primească delegația.

Sărbările de azi au avut o reușită splendidă. Augustii oaspeți au rămas vădit impresionați de fastul original și pitoresc al serbărilor populare de pe platoul cazărmei. Prințesa Maria, principele Carol, principele Elisaveta și Maria și principele Nicolae au apărut în costume naționale la serbare. Apariția lor a stârnit un mare entuziasm. Ei au intrat în urmă și în horă prezentând un spectacol unic în felul său, care simboliza, cât de mult dinastia română este unită cu poporul românesc. Serbările au avut un caracter foarte intim și popular. Inșiși augustii oaspeți s'au amestecat printre public înțelegându-se cu mai multe persoane. Astfel a avut norocul o româncă dela noi, domnișoara Melania Ionescu din Ciuci, să vorbească, întâiu cu regina, care a prezentat-o apoi arhiducelui, și să știe că este o româncă din Ungaria.

— O româncă supusă a A. Voastre — a zis M. Sa regina, prezentând arhiducelui pe d-șoara Ionescu, care era într'un splendid costum național.

— Da — răspuse arhiducele — de unde sunteți domnișoară?

— Sunt româncă din Ungaria Alteță — zise d-șoara Ionescu — și mă simt fericită că Vă pot saluta.

— Sunteți pentru întâia oară în România domnișoară? întrebă arhiducele.

— Da, Alteță, pentru întâia oară, și ar venit cu prilejul acestor serbări.

— Aveți un frumos costum național, din Ungaria l-ați adus?

— Da Alteță, din Ungaria!

Majestatea Sa regina, care azista la această conversație, întrebă apoi pe domnișoara Ionescu, dacă știe ungurește.

— Da, știu, — răspuse d-șoara Ionescu Rugă apoi pe arhiduce să vorbească ungurește cu dânsa.

limpede ce șerpuiește și se pierde printre poienile cu flori mirositoare ducând grăbit la vale tainele pădurei. Buha din când în când din scorbura ei răspunde cu glasul înfiorător iar cucuvaia face să răsune codrul adânc cu glasul său cobitor...

— Are să mai moară cineva, răspunde moșul baciui.

— Dzeu știe moșule, răspuse, zilele noastre sunt necunoscute, căci cum se zice »Omul e ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului«.

— Așa-i dragul moșului, zilele noastre se scutură ca floarea și sunt necunoscute și cum trec, numai ieri pare-că eram copilandru, ațergam, ca un prisnel prin poieni și prin păduri și doamne de atunci, câte nu mi-au venit peste cap, câte nu am pățit, câte nu au mai trecut pe dinaintea ochilor mei și când mă gândesc pare că n'am văzut mai nimic.

— Așa e moșule, așa zău, cât trăiești multe vezi, multe înveți și când mori, mori tot neînvațat, că multe sunt în lumea asta mare de văzut și de învățat.

— Dragul moșului, cum ași fi învățat și eu școală ca d-ta, că tatăl meu era doar om cu căpătuială mare la noi în sat, și cel mai de cinste. Dar unde să fi mers la școală, că noi nu aveam așa școli... și nu mă lăsa, nu mă lăsa să fi bătut

foată ziua. Destul îmi bătea capul tatăl meu, — Dumnezeu să-l odihnească, — să mă duc la școală străină dar degeaba... și moșul tăcu. Eu îl prinsei de după gât. Moșul încet își ridică ochii spre mine în cari mi-se părea că ieșuiește o flăcărie.

— Vezi domnișorul dealurile acoperite cu pădure. Aceste după dreptate ar trebui să fie ale noastre...

Bătrânul se aprinse tot mai mult și fața i se înbrăca într'o roșeață arătând nemulțumire. Din spre miez-noapte un vântuleț căldușor începea a bate, care începuse a îndoi vârfurile fragede de păduri.

Deodată bătrânul se uită la mine cu plețele albe, cari atârnav pe umerii gârboviți de vreme și cu fața blândă se pregătea a spune.

Un șir întreg de evenimente din război le povestii cu atâta însuflețire încât asudase cu totul, și cu atât îmi povestea cu mai mare însuflețire cu cât vedea, că-l ascult cu mai multă atențiune. Și încet se făcea tot mai liniștit și cu un oftat adânc își curmă vorbirea. În ochii lui zăream un dor de răzbumare. Mămile lui sbârcite, dar vâjnoase tremurau pe băta ciobănească. Vântul începuse a sufla mai cu putere, iar soarele se strecura în alte lumi și dinspre miez noapte o ceață de nori negri se ridicau zorind...

Fruntea bătrânului se posomorî. Obrajii deveniră mai sbârciți, ca mai înainte iar plețele îi tre-

murau pe umeri. Fără să vrea bombăie ceva... și două lacrimi ca bobul îi alunecară dealungu obrazului.

— De ce plângi moșule?

Bătrânul tăcu... Privirea lui se îndreptă spre dealuri, prin văi...

Privindu-l... l-am înțeles... el plângea soarta noastră, plângea nevoile noastre, plângea jalea vieții noastre de acum. O tristeță nemărginită se arăta pe fața bătrânului. Mă durea inima privindu-l. Voiam să-i ajut cumva... dar nu-mi era cu puțință.

— Nu mai plânge moșule, mângăie-te și să avem nădejdea în Tatăl cel Ceresc, va veni cândva și vremea noastră. Se vor întoarce iar vitejii din trecut și ne vor da ajutor pentru dobândirea dreptului nostru.

Moșul se însenină, plin de bucurie sări de pe iarbă și mă îmbrățișă cu brațele tremurând.

Ziua era liniștită. Eram gata de plecare. Strânsei mâna tremurândă a bietului moșneag atât de emoționat îi mulțumii încă odată și în pas lin și monoton mă coborîi pe culmea aurie a măgurei, ducând cu mine amintirea dulce din vizi trecute și întunerecul nepătruns al viitorului.

Eugen

Mare magazin de tot felul de haine bisericesti, prapori, potire, feșnice de altar, lustru, obiecte pentru montarea bisericelor. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere. In atelierul nostru de sculptură se fac: iconostase complete, altare, tabernaculme, amvoane, etc. Pictare de iconostase și icoane sfinte, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem. Pe omul nostru expert îi trimitem fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.

— Spune-mi — zise archiducele într-o ungurească ireproșabilă — din care părți ale Ungariei sunteți?

— Sunt din comitatul Aradului, din comuna Ciuciu Alteță! răspuse d-șoara Ionescu tot ungurește.

— Ce e tata d-tale acolo?

— Este notar!

— Cu cine ai venit în România?

— Cu fiica primarului de-aici, care este măritată în Arad!

Conversația fu întreruptă apoi căci se alcătuia un grup al familiei imperiale și regale pentru a fi fotografiat și archiducele fu invitat să ia parte.

Dup'aceea archiducele s'a apropiat din nou de d-șoara Ionescu și a continuat convorbirea cu dânsa tot în ungurește.

— Românii din Ungaria au și ei așa frumoase dansuri naționale? — întrebă archiducele.

— Da, Alteță, unele dintre acestea cari s'au dansat mai înainte sunt dela noi, se numesc Lugojana, Ardeleana și Hațegana.

Da? Foarte frumoase sunt — adăogă Archiducele.

— Imi pare bine că te-am cunoscut d-șoară — zise pe urmă archiducele — întinzându-i mâna.

— Eu sunt fericită Alteță, pentru că noi românii vă iubim așa de mult!

— Mulțumesc! Mulțumesc! — a zis — stringându-i înc'odată călduros mâna.

Vremea este splendidă.

Cu trenul de plăcere de azi dimineață și cu acceleratul au sosit din București numeroși excursioniști. Parcul are înfățișarea căii Victoriei, între orele 11—12 ziua: o profuzie de toalete elegante. Nenumărate figuri cunoscute din București se preumblă în sunetele muzicii batalionului 2 de pionieri.

Preumblarea de dimineața.

Programul de dimineață s'a redus la o preumblare până la stâncă lui Franz Iosef.

La orele 10 și jumătate regele cu archiducele Franz Ferdinand au pornit în automobil până la rezervorii. Acolo regele s'a dat jos și a rămas acolo, iar archiducele împreună cu părechea principiară română și cu soția sa principesa de Hohenberg, prințul Carol și principesa Elisabeta au pornit cu toții călări la stâncă Franz Iosef, unde au rămas ca la o jumătate de oră, după care s'au întors tot călări la castel.

Regele a pornit pe jos, cu automobilul după dânsul, și a coborât spre castel, nefiind întovărașit decât de d. I. Panaitescu. În dreptul garajului de automobile a întâlnit pe micul principe Nicolae, care se preumbla pe jos însoțit de guvernanta sa. Regele l-a urcat în automobil, iar dânsul și-a continuat drumul până la palatul cazarmii vânătorilor pentru a vedea până unde este drum de automobil și a inspecta locul unde urma să aibă loc serbarea populară. În urmă s'a întors la castel, unde la ora 1 a avut loc un dejun intim.

Preparative la platou.

Pavilionul construit pe acest platou și în care vor sta auguștii vizitatori e un model de stil românesc. Interiorul este mobilat cu chilimuri, cu ștergare cari se încolăcesc în jurul străchinilor românești. Plafonul este alcătuit din drapele românești și drapelul casei de Habsburg. Pe jos, scoarțe românești. Fotoliurile sunt curat românești.

La ora 12 a sosit la acest pavilion d. și dna I. Brătianu, principesa Schoenburg, ambasadorul Au-

stro-Ungariei, V. Gh. Mortzun și Procopiu. D. Brătianu a rămas foarte mulțumit de modul cum este aranjat pavilionul. A observat însă că ștergarele nu sunt în stil clasic românesc.

Au sosit mii de persoane din București, Ploești, Cămpina, Breaza, Comarnic. Predeal, Azuga și Bușteni. Femeile sunt îmbrăcate în pitorescul costum național.

În deosebi se remarcă femeile din Breaza și Comarnic, ale căror costume sunt de o frumuseță admirabilă.

Serbările populare de pe platoul Sinaei.

Serbările populare cari s'au dat pe platou de lângă cazarma vânătorilor au avut un splendid succes, care a pus în evidență farmecul și pitorescul muzicii și dansurilor noastre naționale.

Imensul platou era mărginit de un șir de dne și d-șoare îmbrăcate în costume naționale. În urma acestui șir steteau miile de oameni cari veniseră să asiste la serbări.

Printre invitați notez pe principesa și principesa Schoenburg, ministrului Austro-Ungariei, d-na de Giers cu fiul, d-na și d. Ugron István, d-na și d. Adrian de Worburg, d-na și d. Bourchart Belaváry, ducele Caraciolo de Castagneto, prim-secretar al legației italiene, contele Papa di Castiglione, E. di Spencer ministrul Statelor-Unite, d. și d-na Riedel de Riedelstein, atașatul comercial al Austro-Ungariei, d. col. Stanciof, atașatul militar al Bulgariei, d. colonel Hespacief ministrul Bulgariei, d. prim ministru I. C. Brătianu cu d-na, d-nii miniștri Toma Stelian cu d-na, V. G. Mortzun și Anton Carp; d. Kalinderu, d. I. Lahovary, d. B. Missir cu d-ra, d. Pherechyd, președintele camerei, d. Costinescu Comăneanu vice-președintele Senatului, d. Em. Porumbaru, d-na Costinescu cu d-rele, d-ra Nica Eug. Costinescu, d-na Mandrea cu d-ra, d-na și d. Catargi, d-nele de onoare Poenaru, Greceanu și Bengescu, d-na Dissescu, d-na Păianu, generalii Crăiniceanu, Vartziade, Iarca, Mavrocordat cu d-na și Robescu cu d-na; colonelii Greceanu cu d-na, Baranga cu d-na, Magheru, Groșoski, Beriescu cu d-na și d-ra, Negrutzi cu d-na, maiorii Torocanu și Grigorescu, d-na și d. N. Cezianu, d. R. Catargi, d-nii C. și M. Sidonio cu d-nele, d. căp. Maru, d. Gr. Ștefănescu consilier la curtea de Casație, Eftimie Antonescu prim-procuror de Ilfov, Cincinat Pavelescu judecător la Sinaia.

*

La orele 5 și jumătate, automobilul regal sosește la cazarma batalionului de vânători.

M. S. Regele a venit pe jos dela castelul Peleş până la platou.

Familia regală cu Auguștii oaspeți înaintează către platou, în timp ce muzica reg. I geniu sub conducerea dlui Kratochwil intonează »Gott erhalte«.

A. S. R. principesa Maria, cu principesele Elisabeta și Maria și principii Carol și Nicolae sunt îmbrăcați în costume naționale.

Principele Carol face o plăcută impresie în costum de cioban. Principele poartă căciula țurcănească, o zeghe cafenie, țari albi, brâu țărănesc în care stătea implantat un cuțit. În mână poartă un ciomag ciobănesc.

M. S. Regina urcă dealul într-o gabrioleță trasă de un poney. M. S. este îmbrăcată în alb.

Când archiducele cu suita și membrii familiei regale s'au apropiat de pavilionul corul soc. »Hora« a intonat imnul »Gott erhalte«.

După aceea, corurile din Azuga și Bușteni sub conducerea dlui Strat au cântat imnul regal român.

Auguștii oaspeți cu membrii familiei regale și cu invitații au luat loc în pavilionul țărănesc anume construit.

Apoi s'au început dansurile naționale. O bandă de lăutari din Ploești în costume naționale sub conducerea vestitului Gheorgiță Stănescu a executat cântece românești în timpul dansurilor.

Elevii școlii din Comarnic de țărani și țărancie au jucat jocurile: Mărăcine, Horz, Țarușelul și »Ca la Breaza«. Un grup de flăcăi călușeri au jucat din nou Banul Mărăcine. S'a jucat sârba, brăul și chindia. La chindie p incipesa Elisaveta și principesa Carol, s'au prins în joc cu multă animație și entuziasm.

D-ra Lucia Anghel, fiica dlui prefect C. D. Anghel, a cântat în fața auguștilor oaspeți și familiei regale »Mândruliță dela munte« și alte arii naționale, apoi, după dorința M. S. Regelui, au fost chemați soldați din batalionul 3 de vânători ca să joace. Soldații au încins o horă frumoasă în sunetul fluierului unui soldat. Pe urmă s'a încins din nou o horă monștră în care s'au prins principesa Elisabeta și principele Carol precum și diferite persoane din aristocrația noastră.

În sfârșit familia regală și auguștii oaspeți au dat semnalul de plecare coborînd în uralele mulțimei p'atoul în modul următor:

În prima gabrioleță era M. Sa Regina cu principesa Sofia de Hohenberg; în a doua principesa Maria cu mica principesă Maria, ceilalți s'au coborât pe jos până la automobilul care aștepta la cazarma batalionului de vânători.

Acı corul soc. »Hora« a intonat din nou cântece naționale românești.

Membrii familiei regale și auguștii oaspeți au plecat în automobile în modul următor: În primul automobil era M. Sa regele Carol și archiducele; în al doilea M. Sa regina și principesa Sofia și în al treilea principesa Maria, principele Ferdinand și copiii. Automobilele s'au îndreptat spre castelul Peleş în uralele mulțimei.

Manifestația studenților.

Astăzi la orele 1.45 a sosit în localitate un grup de studenți universitari din București, cu intenția de a manifesta împotriva primăriei din Sinaia pentru c'ar fi arborat și câteva drapele ungurești isolate, fără a le alipi de cele austriace.

Studenții pregătiseră un manifest către populația din Sinaia pe care voiau să-l împartă aci și prin care protestau împotriva faptului pe care l'ar fi comis primăria arborînd acele drapele izolate, de oarece — zice manifestul — studențimea universitară română nu recunoaște un regat unguresc, ci o monarhie austro-ungară.

La gara locală, studenții, la coborîrea din vagoane, au fost întâmpinați de d. Panaitescu, directorul siguranței generale, de primul procuror de d. Willy Georgescu și de mai mulți comisari și agenți de siguranță. Li-s'a pus în vedere studenților ca să se abțină dela orice manifestație și, pentru mai mare siguranță ei au fost luați în primire de către comisarii și agenții de siguranță. Studenții, după ce au dejunat, au pornit spre platoul cazarmii vânătorilor, unde li-s'a rezervat un loc spre a azista la serbarea populară.

Ei n'au mai făcut nict o manifestație.

Din cercetările pe cari le am făcut, reese că primăria locală n'a arborat nici un drapel unguresc, așa că atacurile cari se aduc primăriei sunt neîntemeiate.

Serata muzicală.

Astăseară la orele 9 a avut loc o serată artistică muzicală în sala de muzică a castelului Peleş.

La aceasta serată au fost invitate toate persoanele cari au asistat Duminecă seara la reprezentația teatrală împreună cu artiștii și artistele diletante cari au jucat Duminecă.

S'a produs întâi quartetul »Carmen Sylva« compus dupăcum se știe din dd. Dimitrie Dinicu, Rudolf Malcher, Hans Schchutil și Gh.

FEIWEL LIPOT utodai

Budapest

IX. Ipar utca 4.

Bănci de școală
Moblie de școală
Mobilă modernă de blurouri
și fabricare de instrumente gimnastice.

Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

Dinicu. Quartetul a executat faimosul Quator de Haydn.

S'au produs apoi dsoarele Agripina Măcri care a declamat o bucată »La Chanson des Bohèmes de Zamacois«, a mai declamat »Niège d'Antan« de Pouilhet.

D. Edgar Dalorso a cântat câteva bucăți fiind acompaniat de regina. La urmă s'a produs Little Trilby prin câteva experiențe foarte interesante.

Serata a durat până la 11 când s'a oferit asistenței un pahar cu șampanie.

Lumea s'a retras la ora 11 jumătate.

Sinaia, 14 Iulie.

Inspekția batalionului 3 vânători.

Joi dimineață a avut loc inspekția batalionului 3 de vânători, comandat de locot. colonel Negruzzi, pe platoul de lângă cazarma vânătorilor. Membrii familiei regale cu archiducele au sosit la ora 10. M. S. regele cu archiducele au venit într-o trăsură de gală, până la grajdurile regale. De aci au mers pe jos până la platou. Restul familiei regale a sosit pe jos. La inspekție au asistat în afară de M. S. regele și archiducele Ferdinand următoarele persoane: A. S. R. principele Ferdinand, principele Carol, principesa Maria cea mică, principele Nicolae, prințul Schönburg, d. I. Brătianu, prim-ministru d. I. Kalinderu, N. Mișu, ministrul României la Viena, generalii Crăiniceanu, Vartade, Iarca, Robescu și Mavrocordat; apoi atașatul militar al Austro-Ungariei, Papa I. Castrioni, atașatul Italiei, Sanchievici atașat al Rusiei, maior Siancof, atașat militar al Bulgariei, colonelii Greceanu, Magheru și Călinescu, maiorul Torocceanu.

Trupele au executat următoarele mișcări. Partea I a fost revista. Ordinea strînsă: diferite întoarceri pe loc și în mers, și formațiunile batalionului în 11 comenzi.

Partea II ordinea risipită. Aplicații de luptă, o companie defensivă și 3 companii în ofensivă.

Acea parte a fost admirată de toată lumea. Trupa a dat o dovadă de multă energie și agilitate. Am avut în mic un capitol de războiu. Archiducele a rămas foarte mulțumit de modul, cum trupele au executat acest atac, și a felicitat pe d. colonel Negruzzi pentru modul cum trupa a executat această parte din program.

Partea II Defilarea. Defilarea în pas de exercițiu făcută de generalii Vartiadi și Iarca. II. Defilarea în pas alergător. III. Defilarea de companii cu cântece.

După terminarea exercițiului, archiducele a felicitat din nou pe d. colonel Negruzzi. Apoi M. S. regele a prezentat archiducelui pe ofițerii batalionului în modul următor: maior Munteanu Nic., căpitanii Toescu D., Mărășescu Matei, Mustea Leopold, Diamandi G., locotenent Popescu, Gh., Iacob și V., Plesnilă I., Manolescu M., Sotir N. Archiducele a dat mâna cu fiecare ofițer, pe cari i-a felicitat în parte.

După aceasta M. S. regele cu archiducele, cu principele Ferdinand, Carol și Nicolae au plecat la castelul Peleş. Muzica regimentului I geniu întonează imnul »Gott erhalte«. Dejunul a fost la castelul Peleş.

Ceaiul dela Cuibul prințesei. Escursia.

La orele 5 după amiază membrii familiei regale archiducele Francisc Ferdinand, și soția sa, prințesa Sofia de Hohenberg, au venit la Cuibul prințesei unde au luat ceaiul

N'au fost invitați la acest ceai decât principele și principesa Schönberg Hartenstein, suita archiducelui și d-na și d. prim-ministru I. Brătianu. Ceaiul a durat o oră.

Apoi M. S. regina împreună cu archiducele s'au urcat într'un automobil urmat de un al doilea automobil în care se aflau M. Sa regina cu principesa Sofia și au făcut o excursie pe drumul Codrului, au mers către Comarnic și s'au întors la castelul Peleş.

Plecarea archiducelui și archiducesei.

Încă dela orele 9-15 seara sala de recepție a gării este plină de persoanele oficiale care au

venit să conducă la plecare pe archiducele și soția sa.

În asistență remarc pe prințesa și prințul Schönburg, ministrul Austro-Ungariei, d-na și d. I. Brătianu, d-nele de onoare Poenaru, Greceanu și Bengescu; d. Mișu, ministrul României la Viena, d-nii generali Vartiadi, Crăiniceanu și Mavrocordat, colonelii Negruzzi, Berindei, Greceanu și Magheru, maiorul Torocceanu, C. D. Anghel, prefectul județului și Manolescu primarul Sinaiei. La 9-20 au sosit în automobil familia regală și cu auguștii oaspeți

Din automobil au descins regele, archiducele, regina Elisabeta, principesa Sofia, principesa Maria, principele Ferdinand, principele Carol și principesa Elisabeta.

În sala de recepție s'a făcut cerc, iar archiducele a stat de vorbă cu fiecare luându-și rămas bun.

Pe peronul gării d-ra Melania Ionescu din Arad a oferit archiducesei Sofia de Hohenberg un frumos buchet de flori pentru care principesa i-a strâns mâna în mod călduros.

De asemenea d-ra Adina Arghiriade, fiica directorului fabricelor dlui Costinescu, a oferit Archiducelui un alt buchet pentru care Archiducele i-a strâns mâna în mod călduros.

La plecare Archiducele s'a sărutat de două ori cu M. S. Regele. M. S. Regina ca și principesa Maria l'au sărutat pe obraz.

La plecare publicul a izbucnit în urale.

După dorința expresă a Archiducelui nimeni nu l'a însoțit până la Predeal, nevoind să deranjeze pe nimeni.

L'au condus numai dnii general Crăiniceanu și maior Grigorescu, atașați pe lângă persoana A. S. Archiducele și-a exprimat din nou, la plecare, pe peronul gării mulțămirea sale pentru caldă și sincera primire ce i-s'a făcut.

Dela gara Sinaia până la Predeal pe tot drumul din distanță în distanță sunt oameni cu faclă.

Delegația românilor transilvăneni stabiliți în țară compusă din d-nii I. Scurtu, dr. Popovici și N. Mircea, a făcut azi dimineață la orele 9 o vizită de mulțumire prințului Schönburg, ministrul Austro-Ungariei.

O întrebare ungurească.

Ziarul »Magyar Hirlap« a trimis o telegramă dlui prefect de Prahova, C. D. Anghel prin care îl întreabă ce măsură a luat împotriva aceluia cari au smuls drapelele austriace (?) și ungare.

Telegrama ziarului maghiar este redactată într-o franțuzească ridicolă.

D. Anghel a răspuns ziarului unguresc că populația românească a sărbătorit cu toată inima pe archiducele și că serbările s'au desfășurat în perfectă liniște.

Ecouri din timpul șederei Archiducelui la Sinaia.

Archiducele Francisc Ferdinand a fost adânc impresionat de primirea ce i s'a făcut:

— Mă simt aci ca acasă, când văd și simt acea intimitate dintre familia regală română și popor, care nu există nicăiri în lume de cât numai între vienez și M. S. Împăratul Francisc Iosif, — a observat A. S. I.

Când M. S. Regele a binevoit a prezenta pe d. Panaiteșcu, directorul siguranței generale a Statului, A. S. I. a spus:

— Cred că aveți acum mult de lucru cu mine.

— Nu, A. I. căci sunteți atât de iubit și de popular la noi, că poliția nu poate avea nici un rol.

Și A. S. I. a zâmbit cu o vădită satisfacțiune.

Cursurile de vară din Jena.

Ca în fiecare an, dela 1889 încoace, se vor ține și în anul acesta, între 4 și 17 August st. n. cursuri de vară la Jena sub auspiciile reprezentanților tuturor țărilor europene, de către 46 de profesori universitari și secundari. Dintre toate cursurile de vară cari se țin în Germania

(Greifswald, Kiel, Marburg, Breslau și Würzburg) cele dela Jena sunt puse pe bazele cele mai largi și cercetate de numărul cel mai mare de bărbați de școală, în prima linie, și pe lângă aceștia, și de alți doritori de a-și completa cultura.

Interesul pentru aceste cursuri crește an de an, într-o măsură foarte îmbucurătoare. În anul din urmă ele au fost cercetate în Jena de 637 de inși, diferitele țări au fost reprezentate astfel: Germania 409 de participanți, Rusia 42, Ungaria 40 (dintre cari nici un singur român), Suedia 27, Anglia 27, Danemarca 19, Olanda 14, America 14, Austria 13, Finlanda 6, Norvegia 5, Italia 4, Bulgaria 4, Franța 3, Luxemburgul 2, Belgia 2, Elveția 2, România, Grecia, Serbia și Canada câte 1.

Ascultătorii sunt bărbați de școală de toate gradele, începând dela profesori secundari și până la învățătoare pentru grădini de copii, și studenți sau absolvenți de școală normală.

În sesiunea din anul acesta cursurile se împart pe 6 specialități, și anume:

- Științe naturale (14 cursuri, fiecare de câte 12 ore)
- Pedagogie (10 cursuri).
- Igienă școlară (3 cursuri).
- Teologie și religie (8 cursuri).
- Fiziologie, Filozofie, Istorie, Literatură și economie națională (13 cursuri) și
- Învățare de limbi (germană, franceză și engleză) și cursuri de dicțiune și declamație (9 cursuri).

Taxele pentru cursuri sunt astfel: Taxe de înscriere 5 mărci; un curs de 12 ore 10 m. unul de 6 ore 5 m.; cursurile de științe naturale 15 m, cele împreunate cu practică în laboratorii 20 m; cursurile de limbă germană pentru străini (48 de ore) 50 m.; de limba franceză și engleză (a 36 ore) 30 m. — Cei ce au mai fost și în anii trecuți la aceste cursuri plătesc numai jumătate.

În ce privește cheltuielile de întreținere, acestea nu sunt tot mai mari. Jena, un oraș deabia 30.000 de locuitori, oferă condiții de trai cu mult mai favorabile decât cele mai multe orașe universitare germane. Așa pentru două săptămâni se pot obține camere mobilate cu 10—15 m. (inclusive cafenea), iar mâncarea în hoteluri bune: amiazi 80 de pfenizi în abonament, iar seara de asemeni destul de ieftin.

O binefacere e pentru orice om care petrece câva timp în Jena, casa de citire (Volkshaus), unică în felul său în Germania întregă. Aceasta cuprinde aproape 400 de reviste și ziare în diferite limbi, expuse în patru săli mari și minunat aranjate, cari sunt deschise pentru ori cine gratis, în fiecare zi dela 9 dimineața până la 10 seara. Tot aci o bibliotecă publică de peste 20.000 de volume stă la dispoziția publicului căruia i-se împrumută cărțile acasă.

În cursul celor două săptămâni (4—17 August) se ține în Jena și adunarea generală a »Societății pedagogice« din Germania, cu care ocazie herbertianul O. Flügel, va ține o conferință »Despre nemurire« (17 August).

Tot în acest timp se ține adunarea generală a »Societății pentru educația religioasă«, cu o conferință a profesorului D. Baumgarten dela universitatea din Kiel, despre »Învățământul religios și teologie modernă« (11 Aug.). În afară de asta se mai țin în patru seri patru conferințe, și anume: 1. Dr. Geissler-Halle: »Amorul și moartea în poezia germană«. 2. Dr. E. Schultze-Hamburg: »Părți luminoase și părți întunecoase în cultura Statelor Unite«. 3. Dr. A. Pabst, directorul seminarului pentru lucrul manual din Lipsca: »Învățământul tehnic în școalele americane« și 4. L. Eitz-Eisleben: »Metodica nouă a cantului«. În fiecare zi apoi sculptorul Wolff va ține câte un curs de modelat în plastilină și a., în scopul de a generaliza în școlile primare modelatul, care s'a dovedit de una dintre cele mai folositoare ocupații pentru dezvoltarea intelectului copiilor.

Ar fi un mare câștig pentru școala noastră, dacă s'ar arăta și din partea învățătorilor și profesorilor noștri un mai mare interes față de astfel de cursuri, în cari se poate învăța atât de mult

Dacă a-ți încercat toate!

și tot nu v'au trecut durerile reumatice cerești o sticlă de

SPURT DE GHIATA

care face să înceteze imediat orice durere de cap, de dinți, provinente din răceală, ca d. e. teze în jurul gâtului în oaste și în spate, se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 litri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil., 3 sticle mari sau 6 sticle mici se trimit porto franco.

Cantități mai mici nu se trimit prin poștă.

Se găsește și se poate comanda

Szémann Agoston,

farmacist,

Hatvan, Főter nr. 126.

Se expediază zilnic în toate părțile țării

și cari sunt îmbrățișate de toate țările cu o deosebită căldură.

Prospecte detaliate precum și orice alte informații se pot cere pe adresa: »Fräulin Clara Blomeyer, Jena, Gartenstrasse Nr. 4«.

Cronicar.

Noile libertăți naționale în Macedonia.

După cum se știe guvernul turcesc a pregătit un proiect de lege prin care se regulează chestia bisericească din Macedonia și mai ales certurile dintre Patriarhat și Exarchat.

După câte aflăm, acest proiect se compune din următoarele 11 articole:

Art. 1. Chestia bisericilor și școlilor reclamate de patriarhat, respectiv de exarchat se regulează după legea următoare.

Art. 2. Dacă populația unui sat ori a unui oraș este toată patriarhistă ori exarchistică, atunci biserica și școala acelui sat ori oraș va rămânea în stăpânirea acestei populații.

Art. 3. Dacă populația e împărțită, adică parte ține de patriarhat, parte de exarchat, atunci biserica ori școala se va acorda acelei părți a populației, în numele căreia fusese zidită.

Pentru partea cealaltă se va clădi o nouă școală ori biserică, conf. art. 5 și 6.

Art. 4. Dacă într'un oraș ori sat sunt două biserici ori școli, asupra cărora este ceartă între locuitori ținând parte de patriarhat, parte de exarchat, atunci cea parte în numele căreia s'a clădit bisericile ori școlile va avea dreptul de alegere.

Partea cealaltă va căpăta biserica ori școala rămasă liberă.

Art. 5. Guvernul va face evaluarea costului pentru noile clădiri și mijloacele se vor lua din fondul de ajutor. Ajutorul pecuniar al guvernului se va margini la certurile relative la acele biserici și școli, cari există în momentul publicării acestei legi.

Art. 7. Dacă după această regulare, locuitorii unui sat și-ar schimba dependența religioasă, aceasta n'ar putea aduce cu sine o schimbare a rezolvirii pe care a avut-o cearta bisericească ori școlară respectivă. Va fi însă permis locuitorilor, cari vor fi proclamat o separație bisericească să și clădească o biserică ori școală proprie.

Art. 8. Dacă ar apare intenția de a se introduce într'o biserică ori școală, care ține de patriarhat ori de exarchat, o altă limbă decât cea înțebuită până atunci și aceasta ai aduce protestări din partea patriarhatului ori exarchatului, atunci partea care a ridicat acea avere, are dreptul de a-și clădi după voie și pe cheltuiua proprie o biserică ori școală.

Art. 9. Articolele 3 și 4 se aplică și pentru bisericile în cari serviciul religios se făcea cu schimbul. Acest schimb încetează odată cu punerea în aplicare a acestor articole.

Art. 10. Certurile relative la averile imobile cari aparțin bisericilor ori școlilor, cad în competența tribunalelor ordinare.

Art. 11. Clădirea de școli ori biserici se va face fără firman. În iocul acestuia se va cere o autorizare din partea valiului, pe baza deciziei consiliului de administrație.

Cum se vede, pentru români are importanță art. 8, grație căruia ei vor putea pe viitor, dacă vor vrea, să-și clădească biserici naționale, în care serviciul să se facă în limba română.

E drept că aceste școli vor trebui să le facă pe banii lor, pe când bulgarii, de ex. dacă nu vreau să facă parte din parohia patriarhatului, capătă bani dela stat pentru a-și clădi o biserică ori școală a lor. Dar oricum, până acuma românii nu aveau nici acest drept.

Mai e important art. 10, cari prevede că neînțelegerile permiare se vor judeca de tribunalele ordinare, cărora trebuie să le recunoaștem mai multă imparțialitate, decât tribunalelor patriarhatului, cari toate țin cu grecii.

Revoluția în Persia.

Telegramele aduc vestea unor sângeroase războaie din marea împărăție răsăriteană a Persilor. Cauzele războaielor sunt nu numai politice, ci mai vârtos economice și sociale. O stăpânire neînădurată a șahului *Mohamed Mârza Ali* a nesocotit drepturile și libertățile poporului, care e exploatat și jefuit și de imigranții europeni englezi și ruși. Poporul zăcea în cea mai neagră mizerie și nu asculta nimenea do înțele lui. Cuțitul a ajuns la os, flăcările nemulțumirii au încins împărăția întregă, și azi capitala împărăției, orașul Teheran, e teatrul unor feroase vărsări de sânge. Poporul răsculat pretinde restaurarea constituției și legi în duhul dreptății.

A trecut deja un an de când șahul *Mohamed Mârza*, domnul persilor, a suspendat constituția și a început să stăpânească tiranic, ne luând în seamă dorințele supușilor săi. A împrăștiat adunarea deputaților cu puterea armelor rusești și și-a sprijinit de-atunci pe aceste arme domnia. Nemulțumiri au încercat de vre-o câteva ori să răstoarne pe șahul cu cetele lor și să întronizeze larăși stăpânirea constituțională. Șahul însă a avut de ruși, cari au acolo însemnate interese economice, a răușit să înăbușească revoluția. În mijlocul acestor stări turbulate, de-o parte rușii, de alta englezii, au pătruns tot mai adânc în împărăție, primejduind independența țării.

Cu timpul însă sufletul persilor n'a mai putut încăpea rușinea, durerea și amărăciunea stărilor de jăfuire, jobăgie și mizerie, și ascultând de glasul preoților lor, au proclamat »războiul sfânt« în contra șahului. Șefii preoției *Muștehid-ii*, au în Persia aceiași autoritate pe care o are *Șeik-ul-Islam*, capul preoției osmanice, în Turcia. Anul trecut preoții au rostit blăstămii bisericești asupra Șahului și l-au excomunicat. Ei au dat mâna cu naționaliștii, cari formau în camera persiană partidul aspirațiilor poporului, și urmați de zeci de mii de răsculați au năvălit zilele trecute asupra orașului Teheran, pe care l-au ocupat.

Telegramele mai nouă anunță următoarele:

Partea de miez-noapte a orașului se află cu desăvârșire în mâinile răsculaților, cari au trimis patrule pentru a menține ordinea. Un mare număr de soldați de-ai șahului au trecut pe partea naționalităților. Se crede că naționaliștii ar avea intențiunea de a ataca cartierul ocupat de cazaci. Locuitorii orașului sunt foarte însuflețiți și încurajază pe naționaliști. În apropierea ambasadei engleze s'au auzit azi dimineață focuri de tun. Au avut loc mai multe ciocniri sângeroase. Naționaliștii au suferit mici pierderi. Șefii naționaliștilor cer detronarea șahului și introducerea constituției. În cazul când în contra așteptărilor se va ajunge la nouă vărsări de sânge, se așteaptă intervenția trupelor rusești debarcate la Enseli.

După ultimele știri trupele rusești ar fi intrat deja în oraș. Se așteaptă groaznice ciocniri cu răsculații. Șahul s'a refugiat la ambasada engleză și se dă cu socoteala, că peste noapte va fugi pe ascuns ca să scape de mânia războaielor a răsculaților.

Din Străinătate.

Noul cancelar german. Organul oficial »Reichsanzeiger« din Berlin, publică în numărul de ieri primirea demisiunii lui *Bülow* și numirea de cătră împăratul a lui *Beethman Holweg* de nou cancelar. Cu prilejul retragerii lui *Bülow*, împăratul *Wilhelm* i-a conferit diamantul ordinu-

lui »*Vulturul negru*«. *Beethmann Hollweg* a fost totodată numit președintele consiliului de miniștrii și ministru de interne. Ca locuitor al acestuia, la secretariatul ministerului de interne, a fost numit ministrul de comerț prusian *Delbrück*, iar secretarul general al ministerului de finanțe, de *Südow*, a fost desemnat ca succesor al lui *Delbrück*.

Serbările culturale dela Lipova.

Ținuți veșnic în o luptă aprigă pentru a fi rar ni-a fost dat să avem în viața poporului nostru și momente înveselitoare.

Preocupați cu preferință de luptele noastre politice, am neglijat adesea concentrarea forțelor noastre și în direcții culturale-economice; unicele care pot garanta viitorul neamului și succesele luptelor pentru existență.

Ne-a înveselit mult știrea demnelor serbări culturale cari vor avea loc în pitorescul nostru orașel Lipova la 18/31 Iulie și 19 Iulie (1 August) a. c. din incidentul adunării generale a reuniunii învățătorilor noștrii bănățeni.

Servește spre buna-i reputație, inițiativa bravei reuniuni învățătoresii, de a aranja o loterie de obiecte în favorul sporirii fondului convictului său...

După informațiile primite, obiectele, cea mai mare parte sunt din *industria națională*, vor forma o mică expoziție în sala școlii noastre superioare de băieți din Lipova în zilele de 17, 18 și 19 Iulie a. c.

Pictorii și sculptorii n'au pregetat a aduce obolul lor pe altarul cultural al neamului. Dintre obiectele de artă sosite până acum remarcăm tabloul artistic »*Amorul și iubirea*«, lucrat cu mult gust de pictorul *Ioan Zaicu*.

Concertul ce se va da la 18/31 Iulie a. c. promite a fi una din cele mai demne manifestațiuni culturale-muzicale ale neamului din aceste părți. Multă lume românească va sosi pe atunci la Lipova.

Nu mai puțin succes promite însăși adunarea generală a reuniunii bănățeni, al cărei bogat și bine chibzuit program ne dă garanții că aceasta reuniune e pornită în calea muncii serioase.

Inteligența noastră din Lipova cu mare însuflețire a făcut toate pregătirile pentru a face apostolilor noștri culturali câteva momente senine și pentru a-i încuraja și mai mult în lupta lor bărbătească.

Inteligența noastră clericală și mireană, are mari îndatoriri în aceste vremuri de încercare pentru școală și neam.

Ne reamintim cu drag însuflețirea curată a inteligenței noastre din dieceza *caransebeșană*, față de adunarea numitei reuniuni din toamna anului trecut.

Protopopi venerabili ca *Andrieu Ghidiu* și *Gheorghiu Popovici*, advocați onorabili ca *dr. Șt. Petrovici*, *dr. G. Dobrin*, profesori ca *dr. Olariu*, *dr. Barbu*, *P. Drăgălina*, nu au pregetat a lua parte activă la ședințele numitei reuniuni.

Am văzut acolo demnitari bisericești, ca pe cuviosul părinte *Dr. T. Badescu*, luând parte activă prin edificătoarea vorbire asupra vieții și caracterului răposatului episcop *Popea*.

Inteligența noastră clericală și mireană să-și împlinească datorința, de a descinde în sânul adunărilor învățătorimeii noastre, nizuind a susținerea moralul și bărbăția corpului nostru didactic.

Să nu pierdem din vedere, întrunirile sunt pentru noi un factor educativ de cea mai mare importanță.

Toți fiii neamului românesc din aceste regiuni să meargă la frumoasa serbare a învățătorimeii noastre, încurajând-o în acțiunile ei salutare.

La revedere cu toții la Lipova!

Amicul culturii.

■ In atențiunea învățătorilor! ■

Colecțiunea de **recvizite economice** pentru școlile pop. prețul 50 cor.

Mașina de calculat sistem Takáts, cu globurile acățătoare pentru cl. I. 26 cor. Mașina de calculat mică de mână, sistem Takáts o buc. 16 fil. (atalog de prețuri despre

cele mai noi modele de desemn se trimite gratuit. Premiat la expoziția din Cincibiserici (Pécs) **medalie de aur**. Se poate comanda la: **Takáts Endre**, învățător de stat în Győr.

Nădejdea.

Tilcul vremii ce trăim tot mai pregnant ne arată, că numai slova din înțelepciunea bucoavnei și din poava duiosă a ciaslovului, azi mai pot spune și susținea iscusința zilelor ce străbatem.

S'au înmulțit năcăzurile oamenilor, au slăbit băierile pământului; s'a schimbat înțelepciunea lumii: traul ușor și tihna domoală de odinioară au pierit, azi, altă trudă sapă norocul omului și alte trebuințe cer împlinire ca să poată trăi; azi mai mult ca altă-dată: »gură de om, gură de cîine; cere pîine«.

Și, în goana aceasta nesațioasă, nătingă și păgînă, cînd pentru liberarea de duhul răzvrătirii negre a înfricoșatei zile de mîine mii de cugete străbat creierul și cînd, multă învățătură trebuie ispitită numai pentru un singur codru de pîine, în tumultul acesta mare și chiotul ascuțit; în frămîntarea vieții și vârtejul ameiilor al acestui aprins și înfricoșat război, cînd pentru o bucătură — «mii de glasuri nu-i ajung, că tot mai multe cer» —; tot mai mult și mai tare ni-se vadește că: arma învingerii și nădejdea a biruinței asupra vrășmașilor e așezată în chipul slovei...

— Slova e cetatea de apărare ce vremea vieții noastre ne-a dat-o contra protivnicilor —.

Numai mîntea înfrîntă cu chipul slovei, poate răzbate cetele ispitelor și numai atare mîntie cercată și lămurită poate ieși azi biruitoare din acest război, fără să cadă pradă cursei vrășmașilor și ca să se poată mîntui de cuvîntul cel mult turburător...

În valul mării acestei vieți, mă poartă gîndul la școalele noastre populare.

— Gîndesc la aceste școale, cari în cursul vremii cu grea luptă și multă sudoare rînd-pe-rînd au răsărit așa cum azi le avem și cari pînă în ziua de acum au știut adăposti în sinul lor organul vieții noastre sufletești pe care să întemeiază lanțul puternic și nefrînt.

Limba, această cetate ce apără diferite pîlcuri răzlețe ale neamului nostru, această nădejde cu care am călcat protivnicia vremilor și pe care nici porțile iadului nu o au putut birui; școala poporală a primit pecetea darului duhului românesc.

În școala poporală prin graiul și faptul apostolului trimis, s'a așezat în mîntie și sădit în inima micilor odrasle și marilor nădejdi a neamului, scînteia; ce pururea va ține cald sufletul vieții, aici nădejdea de mai bine s'a aprins.

...Adevărurile acestei povești nici în ziua de azi nu se frîng. Examenile din anul acesta cu rezultatul lor ne-a dovedit în general, că școala poporală e tot duhul bun, al înțelegerii și temerii de Dumnezeu, e tot locașul cu apa vie a neamului nostru, — tot cel vechi; — numai fața lucrurilor, poleiul e altul; temeiul însă tot același.

— Tocmai pentru aceea, cu sfințenie păzească-se locul acesta că bine va fi și neamului nostru pînă-l va avea.

Nădejdea credinței noastre de mai bine prin el o am câștigat și îndată ce-l vom perde, perde-vom și nădejdea, căci secerișul va fi, după cum va fi sămînța.

— Ori doară nădejdea neamului și scăparea noastră, nu subț acoperemîntul școalei prin slava românească s'a urzit?

— Dacă da, să susținem: nădejdea!
Bucur Teodorescu.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 15 Iulie n. 1909.

— O vorbă a împăratului Francisc Iosif. »Narodny Listy« din Praga află că închiderea forțată a reichsratului austriac n'a modificat întru nimic situațiunea cabinetului vienez. Bienerth continuă a fi și acum omul de încredere al împăratului. Unui bărbat politic ungar care a avut în timpul din urmă de negociat la Viena și Budapeste (Lukács), împăratul i a declarat: »Cu încăpăținarea nimic nu se poate scoate dela mine«. Știrile de azi desmint declarația asta.

— Costumul și invitațiile românești formează agitație. Primim următorul avis pe care-l publicăm fără comentariu:

Prin prezenta Vă facem cunoscut, că atât adunarea generală a »Reuniunii învățătorilor gr. cat. din comitatele Sătmăr și Ugocea aparținători diecezei Gherlei« convocată pe 20 Iulie st. n. a. c. în Baia Sprie, cât și petrecerea de vară contemplată cu această ocaziune, nu se vor ține din cauză, că magistratul orașului Baia Sprie cu decizia Nr. 2472—1909 în. a revocat concesiunea

referitor la închirierea sale festive a hotelului orașenesc cu motivele că: *invitațiile trimise numai cu text românesc și avizul, că costumul național e binevăzut conțin o demonstrație naționalistă contra statului maghiar*. Neîfiind altă localitate acomodată pentru adunare și petrecere comitetul aranjator e nevoit a amâna pe timp nedeterminat atât adunarea generală a reuniunii, cât și petrecerea de vară. Adunarea generală a reuniunii învățătorilor va fi convocată la un alt loc cu invitații speciale. Baia mare, la 12 Iulie 1909. Pentru reuniune și comitetul aranjator *Constantin Lucaciu, Dr. Teofil Dragoș*.

— Un articol care spune mult e articolul de fond cel mai recent din »Budapesti Hirlap«. Din mulțimea de perfidii și din tonul înfuriat în care este scris reiese pentru noi încă odată cât de mare e amărăciunea și desnădejdea în tabăra unguerească pentru evenimentele atât de însemnate din Sinaia. Autorul lor spune mai mult decît ar fi dorit chiar să spuie, și-i suntem mulțămitori pentru că desvălește adevărata stare sufletească a taberei unguerești.

— Numire. Venerabilul Consistor diecezan gr. or. rom. din Oradea-mare a numit pentru postul de catichet gr. or. rom. la liceul din Beiuș împreună cu postul de rector al internatului diecezan de acolo, pe d. Antonie Balea candidat de preot și de origine din comuna Moldova-nouă (dieceza Caransebeșului.)

— Convocare. Din ordinul Ven. Consistor din Oradea-mare, dat sub nr. 525/58 șc. 1909, pe baza dispozițiilor cuprinse în §ul 28 al statutelor Reuniunii învățătorilor, convoc pe ziua de 5 August n. a. c. orele 10 și jum. adunarea generală extraordinară a Reuniunii învățătorilor dela școalele de sub jurisdicțiunea Consistorului gr.-or. român din Oradea-mare. Ca local, pentru ținerea adunării, se designează sala de învățămînt a școalei noastre confesionale din Oradea-mare.

Ordinea zilei: restaurarea comitetului reuniunii. *Vasçău*, la 8/VII. 1909. *Adrian P. Deseanu*, protopresbiter, comisar consistorial.

— Parastas pentru Traian Magier. Ni-se anunță din Vidra: Lunia trecută s'a celebrat în biserică ort. rom. din comuna sa natală Vidra (comitatul Arad) un parastas pentru neuitatul protopop Traian Magier din Buteni. Afîindu-se din ziua premergătoare despre serviciul ce se va celebra pentru susnumitul defunct a venit mulțime de popor, care îndurerat de pierderea rudeniei, contimporanului și consăteanului lor au azistat la parastas în sf. biserică. În semn de recunoștință cătră regretatul, — care în viața sa a vizitat cît mai des pe consătenii săi, — dîndu-le sfaturi și povețe, — oamenii au depus o cunună frumoasă în sf. biserică din loc întru amintirea vrednicului defunct anunșind cu profundă jale că nu au putut lua parte la înmormîntare, neștiind cu siguranță cînd va fi.

— Adunarea învățătorilor în Lipova. D-nii membrii ai Reuniunii învățătorilor romîni din cele patru protopopiate bănățene din diecesa Aradului, cari vor participa la adunarea Reuniunii în Lipova în zilele de 30, 31 Iulie și 1 August sunt rugați a se anunța la unul din învățătorii din Lipova pînă luni în 26 Iulie st. n. Numai persoanele cari s'au anunțat pînă la acest termen vor putea fi încartirite. Comitetul organizator.

— Țarul amenințat de socialiștii englezi. Socialiștii englezi continuă campania lor de presă și meetinguri împotriva vizitei țarului la Cowes, definitiv fixată pentru ziua de 2 August. Unul din șefii organizației socialiste a declarat, pe un ton semnificativ, unui ziarist care l-a interviewat:

— Nu ne putem împăca cu gîndul, că personagiul care încarnează absolutismul cel mai neînfrînat va respira sub cerul liberei Anglii. Noi socialiștii vom face tot ce ne va sta în putință ca să cruțăm coasta britanică de a fi întinată de murdăria moscovită.

— 100 bețivi internați la spital ca holerici. La Petersburg holera seceră mereu vieți omenești și ia întinderi înspăimîntătoare. Pe ziua de ieri s'au înregistrat 200 noi cazuri de holeră. Inșă la examenul făcut în pavilioanele de izolare, s'a constatat că mare parte din bolnavii suspecți, ca la o sută, nu erau holerici, ci pur și

simplicu într'o stare de alcoolizare acută. Li-s'a dat atunci drumul la casele lor.

După câteva ciasuri serviciul medical se re-gîndește și trimite agenți polițienesci să readucă pe bețivani la spital, de teamă ca să nu transmită în cartierele lor boala de care se vor fi molipsit în timpul cât fusese internați în pavilioanele holerice.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că cu începutul anului școlastic 1909/1910 la *institutul fundațiunei Zsigaiane*, din Oradea-mare, se mai primesc — pe lângă cei primiți pînă acuma — încă 10 elevi, cari vor studia la liceul sau școalele reale din Oradea-mare, cu o *taxă anuală de 400 de cor.*; care se va plăti anticipativ în trei rate lunare. Ratele plătite nu se restituiesc, — iar elevii cari nu vor plăti la timp taxele se lipsesc de beneficiu. Tinerii se vor bucura în internat de supraveghiere conform regulilor casei vor avea proviziunea întreagă, adică mîncare fără dejun, spălat și luminat. Părinții vor avea a se îngriji de hainele de pat și de îmbrăcămîntea necesară. Doritorii de a intra în acest institut au să se anunțe la președintele Senatului *Toma Păcala*, protopop în Oradea-mare: *Beöty Ödön-utca Nr. 22*, pînă la 2/15. August, a. c. Oradea-mare, 18 Iunie (1 Iulie) 1909. *Toma Păcala* protopopul *Orázii mari* ca președintele Senatului. *Gheorghe Papp* preot actuar și asesor consistorial ca notarul Senatului.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 15 Iulie 1909.

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jumătate:

Griu pe Iunie 1909	27.48—27.50
Secară pe Oct.	20.08—20.10
Cucuruz pe Iulie	15.58—15.60
Cucuruz nou Mai	14.08—14.10
Ovăs pe Oct.	15.48—15.50
Rapiță pe Aug.	28.60—29.80

Poșta Redacției.

C. F. Nu o putem publica fiind și lungă și fără de ajuns interes. Dacă doriți să o publicați în broșură, vă servește cu informații administrația ziarului nostru.

Poșta administrației.

Nicolae Plisca, Pavel Beldea, Leontin Lupșa, Pavel Draia, Nicu Ciupertia, Dezna. Am primit 2—2 cor. abonament pînă la finea anului 1909.

Iosif Miter Petrica, Vrani. Am primit 2 cor. abonament pînă la finea anului 1909.

Petru Simpetrian, Macea. Am primit 2 cor. ca abonament pînă la 1 Ianuarie 1910.

Simion Tomi, Indiana Harbor, Ind. Am primit 20 cor. ca abonament pînă la 1 Iulie 1910.

Nicolae Ciossa (ogaș) Bozovici. Am primit 4 cor. ca abonament pînă la finea anului 1909.

Gheorghe Dirlea, Laaz. Am primit 2 coroane ca abonament pînă la finea anului 1909.

Redactor responsabil *Constantin Savu*.
»Tribuna« institut tipografic, Nichin și cons.

Moară de vânzare

Moara cu vapor din Doștat (gara Conța de-părtare 8 km.) în stare foarte bună cu locomobil de 12 puteri și cu pietri nouă se vinde din mîna liberă prin licitațiune publică plus oferentului Duminică în 1 August st. n. la orele 2 d. a. în locuința morii. De moară se ține un teritoriu de 376 st. locuință de trei odăi, șopru și grajd toate acoperite cu țiglă. Prețul strigărei e 5000 (cincinci mii) Cor. Licitanții au a depune 10% vadiu.

Un candidat de avocat

— cu praxă —

află aplicare cu 15 August a. c. în cancelaria avocatului *Dr. G. Suci*, *Hátszeg*. Salar după învoire.

Mâna fiecăruia poate fi frumoasă dacă o îngrijește destul. Cel mai bun mijloc pentru îngrijirea mânilor este **Lichidul „Elza” pentru mâni**

pentru că e pregătit din materiile cele mai bune pentru conservarea frumuseții mânilor.

Lichidul „Elza” pentru mâni după o folosință de 3 ori face mâinile catifeleate. Mânile roșii după 8 zile le înalbește. E cu totul nestricăcioasă. Pe când glicerina, crema de glicerina și altele, după o folosință mai îndelungată îngreșează mâinile, **lichidul „Elza” pentru mâni** face mâinile albe ca zăpada. Glicerina, crema de glicerina și altele fiind oleoase sunt nepăzite și grețoase. Lichidul „Elza” pentru mâni, îndată să așorbească. Dacă folosiți zilnic lichidul „Elza” mâinile vor fi totdeauna frumoase, pentru că le scutește de strănucirea vântului. **Prețul 30 fileri.**

Se poate căpăta la preparatorul **Kertész Ernő** — farmacia la — St. Anton de Padua. **Szabadka, Szegedi ut.** Magazin principal la **Vojtek și Weisz droagerie în Arad.**

„AURORA”

Intreprindere Română în New-York 204 — W. 14 th. st. — Director: Dr. E. Lucaciu.

Fondată și incorporată conform legilor statului Illinois în 1909. În toate afacerile referitoare la America, cereți deslușiri dela firma „Aurora”.

Banca Română „Aurora”. Dacă cineva dorește a trimite bani din America în țara veche, ori are bani de depunere să se întoarcă la banca română „Aurora” din New-York 204 — W. 14 th. str.

Librăria „Aurora”. De doriți ori-ce soi de cărți, de rugăciuni, de cetit, de învățat, cereți catalogul librăriei noastre care este cea mai mare și mai bogată librărie românească din America.

Dacă vreți să călătoriți în America, ori din America în țară, cereți deslușiri și cumpărați bilete de vapor dela întreprinderea „Aurora” 204 — W. 14 th. str. New-York. Pe ori se linie vă putem vinde bilet.

Dacă cumpărați dela noi bilet pe vapor veți primi adăpost în casa română de emigrare „Aurora” 204 — W. 14 th. str., care este singura întreprindere română incorporată după legile Statelor-Unite.

Toți românii cari vin ori pleacă din America, ori sunt în America, sunt rugați a informa biroul central „Aurora” despre locul unde petrec ori unde s’ar muta cu locuința. ca să fie înținuți în evidență în registrele casei de emigrare și la toate împrejurările să se poată da deslușiri la aceia cari le-ar dori.

Dacă cineva dintre emigranți dorește să cumpere pământ în America să ceară informații dela întreprinderea „Aurora”.

Toate epistolele să se trimită la adresa;

E. Lucaciu, director, 204 — W. 14 th. str.

— **New-York S. U. A. de N.** —

Cine dorește răspuns este rugat a alătura o marcă de 30 fil. ori 5 cents.

**ASCULTAȚI
povețele mele!!!**

Ca fiecare femeie să fie bucurată de renumele bun al bucăriei sale, și ca acest renume să nu fie știrbit, își alege aromatale (dresurile).

Cel mai bun aromă e ardeiul pat. a lui **KÁLMÁN „Biborpaprika”**

care nefiind tare, dă mâncării culoare excelentă și aromă minunată. Chiar și suferinșilor de stomac le este nestricăcioasă. Se poate căpăta numai în pachete originale scutite cu prețurile următoare:

1 cutie de 1 chilogr. 6.— cor.   1 cutie de 1/4 chilogr. 1.80 cor.
1 „ „ 1/2 „ 3.30 „   1 „ „ 1/8 „ 1.— „

— Se poate căpăta dela oricare băcănie și prăvălie de coloniale. —

Poftiți și cercați!

Nenumăraose epistole de recunoștință!

Kálmán József, export de ardeiu, Szeged, Dugonics-tér 24.

— Nu e permis! —

să lipsească din nici o casă românească „GRAMOFONUL”, care înveselește toată casa. Isvorul cel mai ieftin de al procură e **marele comerciant de mașini de vorbit** pentru — Ungaria și România. —

Toth József
— SZEGED, Könyök utca 3 szám. —

Se vinde cu condiții de plătire în rate. Pe lângă garanție.

Au sosit înregistrări noi românești, cântări și muzică cu for naturală. — Prețul curent se trimite gratuit. — Se caută contra vânzător — Corespondența se face în limba maghiară, germană și franceză.

Asigurări contra focului: case, bucate, mobile, vestimente, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSSYLVANIA”

primesc oferte pentru asigurări din comitatele: **Arad, Bichis, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal**, — și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condiții:

1. În ramul vieții: capitală cu termen fiș, rente, pensii pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în sium morții întâmplătoare;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine reziculate ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz ovăs, viță (vinea), plante industriale: cânepă, in, himeț autrefurci, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuiale mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală **„TRANSSYLVANIA” în Arad**

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 200.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul grâul, secara, ovăzul și toată economia!

In laboratorul medical „Erdélyi” a lui

Papp György

din Cluj — Kolozsvár, piața Mátyás-király 5. (Lângă prăvălia) (Akoutz Sándor.)

Se pot căpăta:

Ochielari conform prescrierii medicale sau pe ales dela 70 fil. în sus
Telescoape și ochiane pentru teatru — dela 5 cor. în sus.

Bandagii, legătoare pentru pânțec, etc. ciorapi de cauciuc se pregătesc după măsură.
Termometre pentru chilii, case și băi.

Irigatoare ajustate complet dela 3 K în sus.
Injectoare dela 30 fil.
Legătoare „Diana” ajustate dela 2 K în sus.
Articlii „Olana” 1 pachet, (6 buc.) 60 fileri.
Pessarii conform prescrierii medicale.
Specialități de beșici de gumă.

Primește ori-ce reparații și ascuțiri de brânșă aceasta cu prețuri moderate.

ANUNȚ.

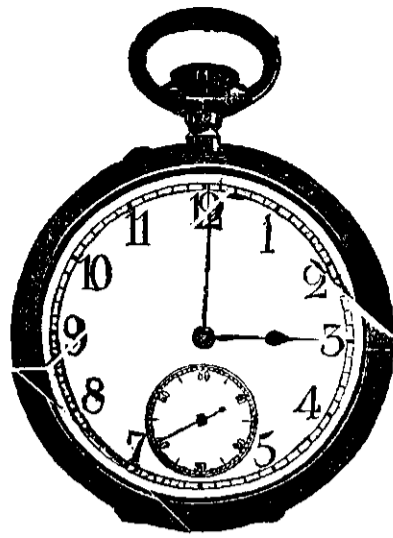
Se află de vânzare

un motor de gaz

cu putere de 2 PH. și cu transmisiune. Motorul e folosit de 2 ani, dar funcționează foarte bine. — Doritorii să se adreseze la administrația ziarului »Tribuna« în Arad.

AVIZ!

La Tușned, în villa Stănescu, casă românească cu parc frumos în curte și grădină, între »Kursalon« și parcul Stănescu, se găsesc: **camere de închiriat**. Bolnavi nu se primesc și nici nu s'au primit. — A se adresa proprietarului Dr. Iosif Blaga în Tușnádfürdő.

Correspondență în limba germană, maghiară și franceză.

Cele mai bune

orologioare

— cele mai solide și cele mai după modă —

juvaericeale

atât pe bani gata, cât și în rate pe lângă cheazășie de 10 ani și prețuri ieftine, liferază cea mai bună prăvălie în această privință în întreaga Ungaria

BRAUSWETTER JÁNOS
orologier Szeged.

Se trimite CATALOGUE cu 2000 chipuri
—
gratuit și franco.

Crema de lapte

are efect ușor alcalic, și în urma aceste însușiri excelente întrece stricătioasele alifii de față însuroase, nu este unsoasă, nu pătează și depărtează tot felul de necurătenii de pe față. —

Pielea feței, mânde în câteva zile le face catifelate albe ca neaua și se poate folosi criticând ziua.

Prețul unei tegle mici 50 fil., una mare 1 cor. Săpun de cremă de violele prețul 70 fileri.

Se află de vânzare la

Berta Kálmán, farmacist
în **Maria-Radna**, la farmacia „Răscumpărătorul“.

Tot felul de leacuri din țară și stră. se vând cu prețuri med rate.

CORNEL N. DEMETER în Orăștie (Szászváros) se găsesc următoarele:**Preparate medicale**

leacuri de casă, neapărat trebuitoare în fiecare familie:

Conținutul medicamentelor de mai jos sunt folosite de cei mai renumiți profesori și medici și sunt recunoscute de cele mai bune!

Dolicin contra tusei, răgușelei, durerii de piept, otitei, tusei măgărești, catarului, asmei, greutății de respirat, lungoare și tusei seci. La copii și copile contra tusei măgărești are efect admirabil. „Dolicin“-ul are efect bun asupra apetitului și întărește corpul iar' flegrma o dizolvază și astfel mai ușor să și rupe. Ferbințele și asudatul de noapte înceată; mărește greutatea corpului și deci contribuie mult la însănătoșire. Prețul 1/20 și 2 cor.

Prav contra durerii de cap. Bun și în cazuri de influență. Prețul 1 cor.

Capsic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatism și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Centarin contra morburilor de stomach, precum la lipsa de apetit greață, misturea rea, catarul și aprinderea de stomach și vomarea sgarciurile cele mai grele: leac sigur! Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fileri și 2 cor.

Laxobonbons. Închiderea scaunului e cauza diferitelor morburii precum papitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de închiderea scaunului, numai decât să comande „Laxobonbons“ zaharele purgative plăcute și dulci la luat, Prețul 1 coroană.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilic morburile tinerețelor, precum la răgușală sifilitică durere de oase excese și bube-sgrăbunțe pe față, nas sau pe orice parte a corpului — ba chiar și la ranele sifilitice, 1 sticlă 2 cor.

Esență contra bătăturilor (ochi de găină) 80 fil. Prav contra opăritului la a pif, 60 fil. Prav contra asudatului la mâni și picioare, 60 fileri. Unsoare contr rielor un efect sigur și rapid, 1 cor. 20 fil. Picuri pentru ochi, are efect sigur în privința conservării și vederii ochilor. Aceasta întărește ochii slăbiți, delătura roșeață, și celor slabi de vedere le întărește vederea, 70 fil. Pilule laxativ purgative, în caz de încuterea scaunului și regurarea acestuia, 70 fil. Demibom, cont insomniei (la amețeli de cap), și neliniște nervoasă, 6 cor. 20 fil. Unsoare de cat mijloc probat în contra tuturor ranelor, precum sunt bube, umfături, poeingini și al rane, 1 cor. Liq de fer, la copii și la mari, contra anemiei, slabi de sânge, slabi corp — și rămași în desvoltare. Contra palidității la față. Prețul 2 cor.

Grijiți această listă de prețuri ca la caz de lipsă să aveți adresa corpunzătoare.

Adresați-vă cu Incredere la

Apotecarul CORNEL N. DEMETER
în Orăștie (Szászváros) lângă bis. evang. ref.

Mașină de spălat „Weltwunder“

cea mai bună și ieftină în lume.

Prețul cor. 40 —

Se capătă dela toate fierăriile mai de seamă sau direct dela

Societatea „Weltwunder Company“

WILHELM OBERTH

Mediaș — Medgyes (Transilvania).

— — — Prospecte trimite gratis. — — —

La trimiterea înainte a cor. 40—, mașina se expediază franco.

Cel dintălu atelier de pietri monumentale aranjat cu putere electrică.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA maeștru de monumente și pietri de cimitir —
Fabricație proprie din marmoră, granit, labrador etc.

Din pietri de mormânt magazina se află în **Kolozsvár, Ferencz József-ut 25.**

Cancelaria și magazinul central:

Kolozsvár, Dézsma-u. 21.

Telefon 662.

Filiale: Nagyvárád, Nagyszombat, Déva și Bánpatok.

Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt“

Cu coasa „Koronagyémánt“

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele san moi nu se găsesc între ele. Pentru trănicia fiecărei bucăți garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1'80 1'90 2'— 2'20 2'40 2'60 cor. — una se dă rabat. — Comanda se pot face prin trimit. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek magazin de coase „Koronagyémánt“
Kaposvár, Fő-utca 22 T.